

Studijski program	SESTRINSTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul	Sestrinstvo			
Godina studija	3	Semestar	5			
Naziv predmeta	ZDRAVSTVENA NJEGA U ZAJEDNICI	Kod predmeta	FZSSB532			
ECTS	4	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	60	15	0
Nastavnici	doc.dr.sc. Roberta Perković		30		15	
	Mirela Sušac, v.ass			25		
	Tina Lasić, ass.			15		
	Kristina Perić, v.ass			15		
Ciljevi predmeta	-razumijevanje i sposobnost za prikupljanje, procjenu, analizu i interpretaciju podataka u svrhu provedbe sestrinske skrbi u domu korisnika, zdravstvenim i socijalnim institucijama, te zdravstvenim i nezdravstvenim institucijama koje sudjeluju u skrbi populacije u zajednici; - planiranje i provođenje zdravstvene njege u zajednici, promicanje i očuvanje zdravlja pojedinca i obitelji u zajednici, provođenje zdravstvenog odgoja i zdravstvenog prosvječavanje stanovništva, te rada u multidisciplinarnom timu.					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Prikuplja i analizira podatke o pojedincu, obitelji i zajednici, procjenjuje potrebe bolesnog i zdravog pojedinca i/ili obitelji, planira i provodi zdravstvenu njegu u zajednici, te prepoznaje čimbenike rizika za oštećenje zdravlja kod pojedinca, obitelji i zajednice		IU-FZSSB532-1	FZSSB-IU-1 FZSSB-IU-3 FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-6 FZSSB-IU-11		
	Razlikuje pristupe i prioritete u planiranju i provođenju zdravstvene skrbi bolesnog i zdravog pojedinca, domu korisnika, zdravstvenim i socijalnim institucijama, Pravi planove zdravstvene skrbi za pojedinca i obitelj za koje vodi dokumentaciju		IU-FZSSB532-2	FZSSB-IU-3 FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-6 FZSSB-IU-11		
	Provodi zdravstveni odgoj kroz metode individualnog rada i rada s grupama različitih dobnih skupina.		IU-FZSSB532-3	FZSSB-IU-3 FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-6 FZSSB-IU-11		
	Primjenjuje načela jedinstvene sestrinske skrbi poštujući individualnost štićenika,		IU-FZSSB532-4	FZSSB-IU-11 FZSSB-IU-7 FZSSB-IU-8 FZSSB-IU-4		
	Primjenjuje holistički pristup i partnerski odnos, poznaje načela rada u multidisciplinarnom timu		IU-FZSSB532-5	FZSSB-IU-3 FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-11		
Preduvjeti za upis predmeta						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema			
	1. Dan 2. dan 3. dan 4. dan 5. dan 6. dan		Povijesni pregled sestrinstva u zajednici. Suvremene odrednice sestrinske prakse u zajednici. Sestrinski modeli i teorije sestrinstva u zajednici. Vrste sestrinske prakse u zajednici. Uloge i kompetencije medicinske sestre u zajednice. Zajednica kao korisnik sestrinske skrbi. Proces sestrinske skrbi u zajednici. Mjere primarne sekundarne i tercijarne prevencije u zdravstvenoj zaštiti žena, djece, odraslih i starijih osoba u zajednici. Promicanje zdravlja i sprječavanje bolesti vulnerabilnih skupina korisnika u zajednici.			

		Smjernice SZO i međunarodni dokumenti. Patronažna zaštita. Uloga medicinske sestre u suvremenoj patronažnoj zaštiti. Procjena i profiliranje zajednice. Prava korisnika usluga u zajednici. Medicinska dokumentacija, standardi i normativi rada u PZZ. Komunikacijske vještine u svakodnevnom radu. Patronažna sestrinska skrb žena u reproduktivnoj dobi i klimakteriju. Patronažna sestrinska skrb trudnica i babinjača. Patronažna sestrinska skrb novorođenčeta. Patronažna sestrinska skrb dojenčeta, malog i školskog djeteta. Patronažna sestrinska skrb kroničnih bolesnika, invalida, mentalno oboljelih korisnika i djece s poremećajima u razvoju. Patronažna sestrinska skrb starih osoba. Hitna stanja. Edukacija u cilju samozbrinjavanja.									
	Vježbe	Vježbe se izvode u Domu zdravlja Mostar, Udruzi za nedonošćad, Udruga za Down sindrom Mostar. Vježbe sa sadržajima za organizaciju i edukaciju pojedinih vulnerabilnih skupina provode se u kabinetu FZS Mostar. Studenti će tijekom vježbi pratiti i sudjelovati u radu patronažnih med. sestara i med. sestara u timovima PZZ. Tijekom trajanja vježbi, studenti su dužni pisati dnevnik rada (što su promatrali, u čemu su sudjelovali i koje postupke su samostalno izvodili).									
Jezik	Hrvatski jezik										
E-učenje											
Metode poučavanja	- predavanja, seminari, radionice, terenske vježbe - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak		Ostalo	pismeni	usmeni		praktični		
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave ,aktivno sudjelovanje na vježbama i praktični ispit		IU-FZSSB532-1,2,3,4,5		90		3.5		80 %			
Predrok / pismeni ispit		IU-FZSSB532-1,2,3,4,5		15		0.5		20 %			
Ukupno				105		4		100 %			
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5) Završna ocjena je zbroj pondera = aktivnost na nastavi i vježbama (30 %) + pismeni ispit (70 %) = 100 %											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		Vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	materijali i prezentacije s predavanja	X		x							x
	Mojsović Z. i sur. Sestrinstvo u zajednici. Priručnik za studij sestrinstva. Zagreb.2006.			x				x			x

	HKMS. Smjernice za provođenje zdravstvene njege u patронаžnoj djelatnosti. 2013.										
Dopunska	Vrhovac V. Interna medicina. Naklada Naprijed. Zagreb. 1997.										
	Mardešić i sur. Pedijatrija.			X				x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	SESTRINSTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul	Javno zdravstvo			
Godina studija	3	Semestar	5			
Naziv predmeta	ORGANIZACIJA, UPRAVLJANJE I ADMINISTRACIJA U ZDRAVSTVENOJ NJEZI	Kod predmeta	FZSSB533			
ECTS	2	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			20		10	0
Nastavnici	Izv.prof.dr.sc. Sandra Bošković		20	0	0	0
	Tanja Tomić, v. ass		0	10	10	
Ciljevi predmeta	Upoznati studenta s osnovama organizacije, upravljanja i administracije u području zdravstvene njege. Stečena znanja trebaju omogućiti studentima razumijevanje procesa u području organizacije, upravljanja i administracije. Usvojene vještine iz područja organizacije, upravljanja i administracije omogućit će njihovu kvalitetnu primjenu u sestrinskoj praksi.					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Objašnjava i primjenjuje teorije upravljanja, procese upravljanja, pojmove organizacijske kulture, organizacijsku strukturu;		FZSSB533 UI-1	FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-15		
	Objašnjava načela i koncepte, ustroj radne organizacije prema konceptima rukovođenja, specifičnostima upravljanja, strateškom upravljanju i operativnom upravljanju;		FZSSB533 UI-2	FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-5		
	Analizira različite modele organizacije rada i njihovu primjenu u praksi te načine delegiranja zadataka, supervizijske procese i njihovu primjenu u sestrinskoj praksi;		FZSSB533 UI-3	FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-15 FZSSB-IU-9		
	Primjenjuje znanja i vještina iz područja zdravstvene skrbi;		FZSSB533 UI-4	FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-6 FZSSB-IU-7		
	Upravlja kvalitetom u području zdravstvene njege: sustavima upravljanja kvalitetom, standardima kvalitete u sestrinskoj praksi, procesnim krugom kvalitete te indikatorima kvalitete.		FZSSB533 UI-5	FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-13 FZSSB-IU-14		
Preduvjeti za upis predmeta	Položeni kolegiji iz Zdravstvenih njega na 2. godini					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema			
	1. tjedan		Teorije upravljanja i organizacija rada; proces upravljanja i organizacijska kultura; organizacijska struktura i organizacijska načela i koncepti; ustroju radne organizacije prema konceptima rukovođenja; Specifičnosti strateškog upravljanja; operativno upravljanju i organizacija u sestrinskoj praksi; zadaci medicinske sestre na svim upravljačkim razinama; Osnovni elementi i stilovi upravljanja ljudskim potencijalima; različiti modelima organizacije rada u sestrinstvu te supervizijski procesi u sestrinskoj praksi; Upravljanje sustavima tehničke i strukturalne potpore u sestrinskoj praksi: bolničkim informatičkim sustavima, opskrbom lijekovima, distribucijom hrane, distribucijom rublja i transportom bolesnika; s kategorizacija bolesnika; organizacija rada medicinskih sestara u odnosu na potrebe bolesnika; Izračunavanje potrebnog broja medicinskih sestara: u odnosu na potrebe bolesnika kroz direktnu i indirektnu zdravstvenu			

		njegu; načela timskog rada; gradnja tima te interdisciplinarni i multidisciplinarni pristup u zdravstvenoj njezi; upravljanje vremenom u sestrinskoj praksi; upravljanje promjenama te načinima i principima donošenja odluka;									
	2. tjedan	Osnovni principi upravljanja kvalitetom u području zdravstvene njege; sustavi upravljanja kvalitetom; standardi kvalitete u sestrinskoj praksi; procesni krug kvalitete i indikatori kvalitete; Osnove administrativnog rada u području zdravstvene njege: sestrinska dokumentacija, bolesnički elektronski karton, e-vizita, planiranje materijalnih i ostalih troškova, koordinacije rada s nemedicinskim službama unutar radne organizacije									
Jezik	Hrvatski jezik										
E-učenje	/										
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze							Vrsta ispita				
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak			Ostalo	pismeni	usmeni			
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja			Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		/		40			1,3		30%		
Predrok / Pismeni ispit		FZSSB533 UI-1,2,3,4,5		20			0,7		70%		
Ukupno				60			2		100%		
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5) Konačna ocjena je zbroj pondera= pohađanje nastave 30% - pismeni ispit 70%											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	
Obvezna	Kalauz S. Organizacija i upravljanje u zdravstvenoj njezi, Medicinska naklada, Zagreb; 2014.		x	x				x			
	Bahtijarević Šiber F. Management ljudskih potencijala, Golden marketing, Zagreb; 2007.		x	x				x			
Dopunska	Lazibat T. Upravljanje kvalitetom, Znanstvena knjiga d.o.o. Zagreb; 2009.		x					x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	SESTRINSTVO						
Ciklus	1	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	Sestrinstvo				
Godina studija	3	Semestar	5				
Naziv predmeta	PALIJATIVNA ZDRAVSTVENA SKRB		Kod predmeta	FZSSB534			
ECTS	3	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			10	65	0	0	
Nastavnici	doc.dr.sc. Roberta Perković		10				
	Marjana Mucić, ass.			65			
Ciljevi predmeta	-razumijevanje i primjena znanja i vještina na svim razinama zdravstvene zaštite u skrbi pacijenata oboljelih od neizlječivih bolesti i na kraju života, s naglaskom na povećanje kvalitete života -provođenje skrbi za obitelji palijativnog bolesnika, uz uvažavanje etičkih načela i ljudskih i kulturalnih vrijednosti						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa			
	Navodi i opisuje komponente palijativne skrbi u okruženju u kojem se pacijenti i njihove obitelji nalaze		IU-FZSSB534-1	FZSSB-IU-1 FZSSB-IU-3			
	Identificira organizacijske oblike i razine palijativne skrbi		IU-FZSSB534-2	FZSSB-IU-1 FZSSB-IU-3			
	Prepoznaje etičke dileme u palijativnoj njezi i komentira ih uz primjenu filozofije i načela palijativne zdravstvene njege		IU-FZSSB534-3	FZSSB-IU-3 FZSSB-IU-8			
	Identificira osnovna obilježja palijativne njege u bolnici, hospiciju i zajednici		IU-FZSSB534-4	FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-7			
	Procjenjuje potrebe, planira, provodi i evaluira palijativnu zdravstvenu njegu; odabire postupke rješavanja i ublažavanja simptoma i patnje bolesnika, Organizira profesionalnu, socijalnu i duhovnu podršku bolesniku i njegovoj obitelji		IU-FZSSB534-5	FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-16 FZSSB-IU-11 FZSSB-IU-8			
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
	1. dan 2. dan 3. dan		Definicije i osnovni pojmovi u palijativnoj skrbi. Načela i filozofija palijativne skrbi. Palijativna skrb i prepoznavanje palijativnog bolesnika. Kontrola boli i ostalih fizičkih simptoma. Socijalna palijativna skrb. Psihološke i duhovne potrebe palijativnog bolesnika. Autonomija i dostojanstvo bolesnika. Sustav vrijednosti i vjerovanja. Potpora bolesniku i obitelji u suočavanju sa smrtonosnom bolešću. Skrb o obitelji. Bioetika u palijativnoj skrbi. Timski rad i koordinacija skrbi. Komunikacija s palijativnim bolesnikom i obitelji. Sestrinske dijagnoze u palijativnoj skrbi. Sindrom izgaranja. Volonteri u palijativnoj skrbi. Planiranje i evaluacija palijativne skrbi.				
	Vježbe		vježbe se izvode u kabinetu, hospiciju (terenska nastava) i staračkim domovima				
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	On line (po potrebi), korištenje aplikacije Google – meet						
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava, radionice)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	Ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							

Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni							
Pohađanje nastave, vježbi i praktični ispit	IU-FZSSB534-1,2,3,4,5	60	2.5	85 %							
Predrok/pismeni ispit	IU-FZSSB534-1,2,3,4,5	15	0.5	15 %							
Ukupno		75	3	100 %							
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Završna ocjena je zbroj pondera = aktivnost na nastavi i vježbama (30 %) + pismeni ispit (70 %) = 100 %											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	tekstovi i prezentacije s predavanja			x							x
	Bijela knjiga o standardima i normativima za palijativnu skrb			x							x
Dopunska	Kubler Ross E. Razgovori s umirućima. 2007.				x			x			
	Osnovne kompetencije u palijativnoj skrbi. Europska bijela knjiga o obrazovanju u području palijativne skrbi.			x					x		
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odsluštati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostatiti do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	SESTRINSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	Kliničke znanosti		
Godina studija	3	Semestar	5		
Naziv predmeta	PSIHIJARIJA I MENTALNO ZDRAVLJE	Kod predmeta	FZSSB535		
ECTS	2	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		30	5	10	0
Nastavnici	Doc. dr. sc. Marko Pavlović	10	0	10	0
	Doc. dr. sc. Martina Krešić Ćorić	10	0	0	0
	Doc. dr. sc. Romana Barbarić	10	0	0	0
	Bojan Bender, dr. med.	0	5	0	0
	Sanja Burić, dr. med.	0	5	0	0
Ciljevi predmeta	Upoznati studente s povijesnim razvojem psihijatrije, dijagnostičkim i klasifikacijskim sustavima u psihijatriji, općom psihopatologijom i osnovama kliničke psihijatrije, osnovama psihijatrije u zajednici, principima liječenja u psihijatriji, specifičnostima dječje i psihijatrije starije dobi, etičkim i pravnim pitanjima u psihijatriji				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Objašnjava etiologiju, patogenezu i epidemiologiju mentalnih poremećaja		FZSSB535-IU-1	FZSSB-IU-1	
	Objašnjava dijagnostiku i terapiju mentalnih poremećaja		FZSSB535-IU-2	FZSSB-IU-1	
	Provodi zdravstvenu njegu psihijatrijskih bolesnika		FZSSB535-IU-3	FZSSB-IU-6	
	Provodi motivacijski intervju i krizne intervencije u sestrinstvu		FZSSB535-IU-4	FZSSB-IU-10 FZSSB-IU-11	
	Sudjeluje u timskom radu na području psihijatrije u zajednici		FZSSB535-IU-5	FZSSB-IU-5	
	Organizira i provodi aktivnosti na promociji mentalnog zdravlja i prevenciji duševnih bolesti		FZSSB535-IU-6	FZSSB-IU-6	
	Samostalno uzima sestrinske anamneze, provodi medicinsku dokumentaciju, postavlja sestrinske dijagnoze		FZSSB535-IU-7	FZSSB-IU-9	
	Provedi terapijske postupke u sklopu terapijskog tima.		FZSSB535-IU-8	FZSSB-IU-9	
	Planira i koordinira skrb za najteže psihijatrijske bolesnike		FZSSB535-IU-9	FZSSB-IU-4	
Preduvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	1. Tjedan	Definicija i povijesni razvoj psihijatrije, Etiologija i prevencija duševnih bolesti, Dijagnoza i klasifikacije u psihijatriji, Opća psihopatologija, Delirij, Demencija, Amnestički i drugi Kognitivni poremećaji, Poremećaji ličnosti,			
	2. Tjedan	Poremećaji povezani s alkoholom i drugim psihoaktivnim tvarima, Shizofrenija, sumanut i drugi psihotični poremećaji, Anksiozni poremećaji, Afektivni poremećaji, Poremećaji hranjenja, Dječja i adolescentna psihijatrija, Liječenje u psihijatriji, Hitna stanja u psihijatriji, Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, Psihijatrija u zajednici			
Jezik	Hrvatski jezik				
E-učenje					
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)				

		- istraživačke metode (statistička analiza) - vježbe na računalima					
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	Ostalo	Pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			45	1,5	5%		
Predrok/Pismeni/ Usmeni ispit		FZSSB535-IU-1,2,3,4,5,6,7,8,9	15	0,5	95 %		
Ukupno			60	2	100 %		
Način izračuna konačne ocjene							
Rad studenta vrednuje se i ocjenjuje tijekom nastave i na završnom ispitu. Prisutnost nastavi (predavanja, seminari) vrednovat će se maksimalno s 5 bodova ali na kraju uspješno položenih svih provjera znanja. Ovi bodovi mogu utjecati na visinu ocjene ali ne i na osnovni broj bodova potrebnih za uspješno položen ispit. - 5 bodova - 100% prisutnost na svim sadržajima nastave (<i>predavanja, seminari</i>) - 4 boda - jedan izostanak s bilo kojeg oblika nastave - 3 boda - dva izostanka - 1 bod - tri izostanka - 0 bodova - četiri izostanka Seminarski rad uključuje pismeni rad i prezentaciju. Seminarski rad se vrednuje s maksimalno 30 bodova.							
Pismeni:							
- rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan - izvrstan (5). - rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške - vrlo dobar (4). - rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške - dobar (3). - rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu - dovoljan (2). - rad nije napisan, plagijat je ili ne zadovoljava formalne kriterije - nedovoljan (1).							
Prezentacija:							
- rad je izvrsno prezentiran, gotovo bez jezičnih pogreški, izvrsna suradnja i odnos sa a slušateljima - izvrstan (5). - rad je vrlo dobro prezentiran, rijetke su gramatičke ili izgovorne pogreške, vrlo dobar odnos sa slušateljima - vrlo dobar (4). - rad je solidno prezentiran, povremene pogreške u izgovoru ili gramatici - dobar (3) - rad je prezentiran uz dosta često pogreške u izgovoru i gramatici - dovoljan (2). - rad nije prezentiran ili je prezentiran uz puno pogreški u gramatici, izgovoru, nerazgovjetno obraćanje - nedovoljan (1).							
Ova parcijalna provjera sveukupno traje 15-30 min (po studentu) i vrednuje se s maksimalno 30 bodova. - izvrstan (5) -30 bodova - vrlo dobar (4) -27 bodova - dobar (3) -23.4 boda - dovoljan (2) -19.8 boda - nedovoljan (1) - 0 bodova.							
Završni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela. Pravo na polaganje završnog ispita imaju studenti koji su po Pravilniku fakulteta uredno odslušali nastavu.							
Pismeni ispit će biti u formi testa od 40 pitanja s 4 i 5 ponuđenih odgovora, a trajat će maksimalno 60 minuta. Pitanjima će biti obuhvaćeno sveukupno gradivo iz predavanja i seminara, a vrednovanje testa izvršit će se po Pravilniku o studiranju, tj. 91-100% točnih odgovora - 5 (izvrstan), 79-90% 4 (vrlo dobar), 67-78% 3 (dobar), 55-66% 2 (dovoljan), 0 to 54% 1 (nedovoljan).							
Pismeni ispit se vrednuje s maksimalno 40 bodova, a minimalan broj bodova za prolaznost je 22.							
Usmeni dio ispita se vrednuje s maksimalno 30 bodova. - izvrstan (5) - 30 bodova - vrlo dobar (4) - 27 bodova - dobar (3) - 23.4 boda							

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		Vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Kaplan H, Sadock B. Priručnik kliničke psihijatrije, Jastrebarsko: Naklada Slap, 1998.		X	x				x			
Dopunska	Američka psihijatrijska udruga. Dijagnostički kriteriji iz DSM-5, međunarodna verzija s MKB-10 šiframa. Jastrebarsko: Naklada Slap; 2014.		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	SESTRINSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	Sestrinstvo		
Godina studija	3	Semestar	5		
Naziv predmeta	ZDRAVSTVENA NJEGA OSOBA S INVALIDITETOM	Kod predmeta	FZSSB537		
ECTS	3	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		15	55	10	0
Nastavnici	Dr. sc. Mladenka Vukojević, izv. prof.				
Ciljevi predmeta	Upoznati studente sa specifičnim problemima i stanjima, te pristupom rješavanja problema zdravstvene njege kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, u skladu sa suvremenim pristupima.				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Definira, objašnjava i razlikuje i opće pojmove o oštećenju, invaliditetu i hendikepu		FZSSB537-IU-1	FZSSB-IU-1	
	Prepoznaje specifične probleme i stanja kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju		FZSSB537-IU-2	FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-6 FZSSB-IU-8	
	Opisuje i primjenjuje vještine za specifične oblike oštećenja, invaliditeta i hendikepa		FZSSB537-IU-3	FZSSB-IU-1	
	Prepoznaje, opisuje i uspoređuje vrste pomagala i primjenjuje ih prema vrsti oštećenja i invaliditeta		FZSSB537-IU-4	FZSSB-IU-7 FZSSB-IU-15 FZSSB-IU-3	
	Planira, provodi i evaluira zdravstvenu negu kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju		FZSSB537-IU-5	FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-16 FZSSB-IU-8	
	Opisuje sestrinsku skrb vezano uz zadovoljavanje osnovnih ljudskih potreba kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju		FZSSB537-IU-6	FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-16 FZSSB-IU-8	
	Provodi sestrinske intervencije i rehabilitaciju kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, uz primjenu holističkog pristupa.		FZSSB537-IU-7	FZSSB-IU-11 FZSSB-IU-5	
Preduvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema		
	1. Tjedan		Modeli zdravstvenog oštećenja, definiranje invaliditeta i hendikepa, oblici skrbi s obzirom na oštećenja i invaliditet, tjelesna invalidnost, intelektualne teškoće, poremećaji iz spektra autizma, oštećenje vida i sluha, oštećenja govorno glasovne komunikacije, te pomagala za osobe s invaliditetom.		
	2-4. tjedan		Vježbe iz kolegija Zdravstvena njega osoba s invaliditetom se izvode u socijalnim ustanovama, a tijekom vježbi studenti su dužni teorijsko znanje primijeniti i izvoditi ga praktično. Vježbe se sastoje od: pomoći pri zadovoljavanju osnovnih ljudskih potreba, plan, provođenja i vrednovanja zdravstvene njege i rehabilitacije, te primjene pomagala kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, pristup specifičnim potrebama osoba s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju.		
Jezik	Hrvatski jezik				
E-učenje					
Metode poučavanja	predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)				

		- seminari - vježbe									
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita						
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	Ostalo	pismeni	usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni					
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		FZSSB537-IU-1,2,3,4,5,6,7	80	2,80		45%					
Predrok/Pismeni ispit		FZSSB537-IU-1,2,3,4,5,6,7	10	0,20		55%					
Ukupno			90	3		100%					
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Jadranka Pavić, „Zdravstvena njega osoba s posebnim potrebama“, nastavni tekstovi, Zdravstveno Veleučilište, Studij sestrinstva, zagreb, 2007.		X	x							X
	Sedić B.: Zdravstvena njega osoba s posebnim potrebama, Visoka zdravstvena škola, Zagreb 2005.		X	x						x	
	Ljubičić M. Zdravstvena njega osoba s invaliditetom. Sveučilište u Zadru, Zadar, 2014. Ljubičić,		X	x				x			
Dopunska	Šegota, I.: Gluhi i znakovno medicinsko nazivlje: kako komunicirati s gluhim pacijentom, Medicinska naklada, Zagreb 2010.		x	x				x			
	Sedić B.: Zdravstvena njega osoba s posebnim potrebama, Visoka zdravstvena škola, Zagreb 2005.		x	x						x	
	Šegota i sur: Bioetički aspekti komuniciranja s gluhima, Medicinski fakultet Rijeka, 2007		x	x						x	

	Ivanković, K., 2007., Downov sindrom u obitelji, Priručnik za roditelje i stručnjake, FaMa, Zagreb		x	x						
	Vash, Carolyn L.: Psihologija invaliditeta, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2010		x	x				x		
	Udruga za promicanje istih mogućnosti. Bonton za bolje razumijevanje osoba s invaliditetom, Kerschoffset, Zagreb, 2016.		x	x						x
Dodatne informacije o predmetu		Nastave je ukupno 4 tjedna. Tijekom vježbi asistenti pokazuju i nadziru aktivno sudjelovanje studenata u izvođenju vježbi, kao i samostalno izvođenje pojedinih vježbi. Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti, student stječe 3 ECTS boda. Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.								

Studijski program	SESTRINSTVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	/				
Godina studija	3	Semestar	6				
Naziv predmeta	OSNOVE ZNANSTVENO ISTRAŽIVAČKOG RADA		Kod predmeta	FZSSB638			
ECTS	3	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			20	50	5	0	
Nastavnici	Dr. sc. Josip Šimić, izv. prof.		14	26	5		
	Dr. sc. Miro Leventić, izv. prof		6				
	Ana Marija Mikulić, ass			12			
	Ana Barbarić, v. ass			12			
Ciljevi predmeta	- osposobiti studente kako uspješno tražiti informaciju u akademskim bazama podataka, - prepoznati informaciju koja će odgovoriti na konkretno pitanje uz uvažavanje hijerarhijske snage dokaza, - samostalno provoditi kritičku procjenu znanstvene informacije u zdravstvu - osposobiti studenta za ulogu informacijski pismenog zdravstvenog djelatnika u zdravstvenom ali i znanstvenom timu.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Uspješno traži informacije u akademskim bazama podataka i moći će oblikovati kliničko pitanje sukladno zahtjevima tkz. sheme PICO.		FZSSB638-IU-1		FZSSB-IU-14 FZSSB-IU-17 FZSSB-IU-18		
	Prepoznaje informaciju koja će odgovoriti na konkretno pitanje uz uvažavanje hijerarhijske snage dokaza		FZSSB638-IU-2		FZSSB-IU-14 FZSSB-IU-17		
	Provodi kritičku procjenu znanstvene informacije u zdravstvu.		FZSSB638-IU-3		FZSSB-IU-14 FZSSB-IU-17		
	Primjenjuje ispravan stil pri pisanju članaka za publiciranje u sestrinskim časopisima.		FZSSB638-IU-4		FZSSB-IU-14 FZSSB-IU-17 FZSSB-IU-18		
	Samostalno pohranjuje informacije za osobnu uporabu uz ispravno navođenje bibliografskih izvora		FZSSB638-IU-5		FZSSB-IU-14 FZSSB-IU-17		
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
	P1		Narav i ustrojstvo sustava medicinskih informacija				
	P2		Sestrinstvo utemeljeno na dokazima				
	S1		Traženje medicinskih informacija				
	V1		Kritičko čitanje znanstvenog članka				
	V2		Pohrana zdravstvenih informacija za osobnu uporabu				
	P1		Narav i ustrojstvo sustava medicinskih informacija				
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet						
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - istraživačke metode (statistička analiza) - vježbe na računalima						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	Ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		/		75	2,5		10%

Predrok/Seminarski rad/ Pismeni/Usmeni ispit	FZSSB638-IU-1,2,3,4,5	15	0,5	90%							
Ukupno		90	3	100%							
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):											
0 – 54% nedovoljan (1)											
55 – 66% dovoljan (2)											
67 – 78% dobar (3)											
79 – 90% vrlo dobar (4)											
91 – 100% odličan (5)											
Konačna ocjena je zbroj pondera= Pohađanje nastave 10% + seminarki uradak 10% + Pismeni ispit 30% + usmeni ispit 50%											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Marušić M. Uvod u znanstveni rad u medicini. 6. izdanje. Zagreb: Medicinska naklada; 2019.		x	x				x			
	Šimić J, Špiranec S. Informacijska pismenost. Sveučilište u Mostaru. 2015.	x		x				x			
	Šimić J, Krišto B. Znanstvena komunikacija u biomedicini i zdrav. Sveučilište u Mostaru.2024.	x		x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	SESTRINSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	KLINIČKE ZNANOSTI		
Godina studija	3	Semestar	6		
Naziv predmeta	BIOFIZIKA I ZAŠTITA OD IONIZIRAJUĆ EG ZRAČENJA	Kod predmeta	FZSSB641		
ECTS	2	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		10	25	10	0
Nastavnici	dr. sc. Stipe Galić, doc.	10	0	10	0
	Marija Sesar, mag. fiz i mat.	0	25	0	0
Ciljevi predmeta	- usvajanje temeljnih znanja iz područja fizike i zaštite od ionizirajućeg zračenja, - upoznati osnovne fizikalne principe rada koji se koriste u medicinskoj dijagnostici, - ovladati interpretacijom elektromagnetskog spektra zračenja, - upoznati se s biološkim efektima ionizirajućeg zračenja, - naučiti principe zaštite od ionizirajućeg zračenja.				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Definira osnovne veličine i mjerne jedinice Međunarodnog sustava jedinica (SI)	IU- FZSSB641-1	FZSSB-IU-1		
	Objašnjava osnovne principe hidrostatičke i hidrodinamičke, fizike plinova, principa rada UZV uređaja.	IU- FZSSB641-2	FZSSB-IU-1		
	Objašnjava osnove fizike ionizirajućeg zračenja	IU- FZSSB641-3	FZSSB-IU-1		
	Objašnjava osnove radiobiologije	IU- FZSSB641-4	FZSSB-IU-1		
	Objašnjava i primjenjuje opći koncept zaštite od ionizirajućeg zračenja	IU- FZSSB641-5	FZSSB-IU-1 FZSSB-IU-9 FZSSB-IU-11		
Preduvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	1. Dan	Predavanja: Pregled kolegija. Uvod. Podjela seminara i način izvođenja. Raspodjela studenata u grupe za izvođenje vježbi. Osnovne matematičke funkcije. Osnovne fizikalne veličine i jedinice.			
	2. Dan	Hidrostatika i hidrodinamika. Tlak. Fizika plinova i primjer primjene u medicini. Titranje kao izvor vala. Zvučni val. Širenje zvučnog vala kroz prostor. Način rada i izvedba UZV uređaja. Fizikalne osnove. Dopplerov efekt. Način rada i izvedba UZV koji koristi dopplerov efekt. Fizikalna ograničenja UZV uređaja. Vježbe:			
	3. Dan	Struktura atoma i molekula. Građa i stabilnost atomske jezgre. Radioaktivnost. Struktura molekule. Kovalentna, ionska i polarna vezanja. Energijska stanja u molekuli. Elektromagnetsko zračenje. Vrste elektromagnetskog zračenja. Dualna svojstva EM svjetlosti. Međudjelovanje elektromagnetskog zračenja i materije. Fizikalne osnove rendgenske dijagnostike.			
	4. Dan	Osnove radijacijske biologije. Efekti ionizirajućeg zračenja na molekularnoj i staničnoj razini. Deterministički efekti. Stohastički efekti. Utjecaj na embrij i fetus. Epidemiološke studije i posljedice. Osnove biodozimetrije.			
	5. Dan	Pojam i koncept sustava zaštite od ionizirajućeg zračenja. Osnovna načela zaštite: opravdanost, optimizacija i sustav ograničenja doze. Uloga međunarodnih organizacija u zaštiti od ionizirajućeg zračenja. Razvoj i poticanje kulture sigurnosti.			

Jezik		Hrvatski jezik									
E-učenje		On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet									
Metode poučavanja		Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.									
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita						
kolok vij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni						
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje/seminarski rad		IU- FZSSB641-1,2,3,4,5	45	1,5	20%						
Predrok/pismeni ispit		IU- FZSSB641-1,2,3,4,5	15	0,5	80%						
Ukupno			60	2	100%						
Način izračuna konačne ocjene											
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje/seminarski zadatak - neredoviti dolasci = 0% ocjene - redoviti dolasci bez aktivnosti = 11% ocjene - aktivnost samo na poticaj nastavnika = 14% ocjene - samoinicijativna aktivnost = 17% ocjene - samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 20% ocjene <u>Završni pismeni ispit</u> (za postotak iz primjera): manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 44% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 56% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 68% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 80% ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Brnjas-Kraljević, Jasminka, Fizika za studente medicine. Medicinska naklada, Zagreb, 2001.			x		x		x			
	S. Janković i D. Eterović: Fizikalne osnove i klinički aspekti slikovne dijagnostike, Medicinska naklada, Zagreb, 2002.			x		x		x			

Dopunska	Hobbie and Roth, Intermediate Physics for Medicine and Biology, Fourth edition, Springer 2006		x		x			x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	SESTRINSTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul	Sestrinstvo			
Godina studija	3	Semestar	5			
Naziv predmeta	ZDRAVSTVENA NJEGA PSIHIJATRIJSKIH BOLESNIKA	Kod predmeta	FZSSB536			
ECTS	5	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	110	0	0
Nastavnici	Doc. dr. sc. Ivona Ljevak		10	0	0	0
	Dr. sc. Marko Romić, stručnjak iz prakse		20	30	0	0
	Stanko Jarak, stručnjak iz prakse		0	40	0	0
	Ružica Marijanović, v. ass		0	40	0	0
	Slađana Jakovljević, stručnjak iz prakse		0	40	0	0
Ciljevi predmeta	- Prikupljanje podataka o bolesniku i svrsishodno grupiranje i interpretiranje za postavljanje sestrinskih dijagnoza i sastavljanja plana zdravstvene njege. - Planiranje i provođenje zdravstvene njege/sestrinske intervencije za bolesnike sa psihotičnim poremećajima, poremećajima raspoloženja, anksioznim poremećajima, poremećajem ovisnosti o psihoaktivnim supstancama, suicidalne i dementne bolesnike, kao i druge psihičke poremećaje. - Prepoznavanje osoba s psihičkim oštećenjima koji trebaju hitnu psihijatrijsku intervenciju. - Koristiti različite komunikacijske vještine za pregovaranje i suport u radu s agresivnim/nesuradljivim bolesnicima. - Primjenjivanje zakonskih regulativa koja se odnose na osobe s psihičkim oštećenjima.					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Prepoznaje znakove i simptome psihičk i oboljelih osoba, iste kritički analizira, svrsishodno grupira i provodi sestrinsku dijagnozu.		FZSSB536-IU-1	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-8 FZSPB-IU-15		
	Planira, dizajnira, organizira i provodi zdravstvenu njegu psihijatrijskih bolesnika.		FZSSB536-IU-2	FZSSB-IU-5		
	Identificira osobe s psihičkim tegobama koje iziskuju hitnu psihijatrijsku intervenciju.		FZSSB536-IU-3	FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-8		
	Koristi se različitim komunikacijskim vještinama za pregovaranje i suport u radu s agresivnim i nesuradljivimbolesnicima.		FZSSB536-IU-4	FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-8 FZSSB-IU-11		
	Primjenjuje zakonsku regulativu koja se odnosi na osobe s psihičkim oštećenjima.		FZSSB536-IU-5	FZSSB-IU-5		
	Prepoznaj eznakove relapsa i recidiva kronične duševne bolesti i nuspojave psihofarmakoterapije.		FZSSB536-IU-6	FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-8		
	Organizira, učestvuje u planiranju i provedbi psihijatrijske rehabilitacije.		FZSSB536-IU-7	FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-8 FZSSB-IU-9		
Preduvjeti za upis predmeta						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema			
	Predavanja		Zadaće zdravstvene njege duševnih bolesnika. Mjesto i uloga medicinske sestre u multidisciplinarnom psihijatrijskom timu. Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama. Procjena znakova i simptoma duševnih poremećaja. Pristup psihijatrijskom bolesniku. Vrste i			

		važnost komunikacije u zdravstvenoj njezi bolesnika s mentalnim poremećajem. Destigmatizaciji osoba s mentalnim poremećajima. Primjena sile u psihijatrijskom tretmanu. Socioterapijske tehnike u liječenju i rehabilitaciji psihijatrijskih bolesnika. Promociji mentalnog zdravlja u zajednici. Terapijske intervencije u zdravstvenoj njezi psihijatrijskih bolesnika. Karakteristike terapijske komunikacije.
	Vježbe	Vježbe iz predmeta Zdravstvena njega psihijatrijskih bolesnika izvode se na Klinici za psihijatriju Sveučilišne kliničke bolnice Mostar. Tijekom vježbi studenti su dužni teorijsko znanje primijeniti i izvoditi praktično. Vježbe se sastoje u slijedećem: - Proces zdravstvene njege bolesnika sa shizofrenijom i shizofreniji sličnim poremećajima, bolesnika s depresijom i manijom, suicidalnih bolesnika, bolesnika s poremećajima hranjenja, osoba s duševnom zaostalošću, bolesnika ovisnih o psihoaktivnim supstancama, osoba s duševnom zaostalošću, djece s psihičkim poteškoćama, osoba starije životne dobi s psihičkim poteškoćama. - Praćenje, promatranje, evidencija stanja bolesnika, sestrinska dokumentacija, dnevna osobna higijena bolesnika, procjena općeg stanja (vanjski izgled, stanje svijesti, pokretljivost), premještanje bolesnika-transfer, pomoć pacijentu pri kretanju, pozicioniranje optimalnog položaja pacijenta u postelji, procjena vitalnih znakova; procjena eliminacije, provođenje medicinsko – tehničkih postupaka, umjetni načini ishrane, venepunkcija, uzimanje uzoraka krvi za dg. postupaka, dezinfekcija sterilizacija, način rada sa sterilnim materijalom, primjena lijekova, priprema za invazivne dijagnostičko terapijske postupke. - Provođenje sestrinskih intervencija (dokumentiranjem i osiguravanjem kvalitete i sigurnosti) - Sudjelovanje u timskom radu i multidisciplinarnom pristupu i odgovornosti za osiguravanje kvalitete i sigurnosti sestrinstva; - Upoznavanje s organizacijom rada izravnim uključivanjem u sestrinski i medicinski tim - Prepoznavanje specifičnosti sestrinske skrbi usredotočujući se na bolesnike s različitim mentalnim poremećajima; - Promatranje i prepoznavanje znakove i simptome mentalnih poremećaja u vezi s procjenom sestrinskih potreba, formuliranjem sestrinskih dijagnoza, planiranjem, provedbom i vrednovanjem sestrinskih aktivnosti u području psihijatrije - Provođenje terapijskih intervencija u procesu sestrinske skrbi osoba s mentalnim poremećajima te za podršku i pomoć skupinama i obiteljima u području psihijatrije u zajednici - Razvijanje etičkih kompetencija, etički stav, autonomiju i odgovornost bolesnika prema drugim bolesnicima, promiče samopomoć i neovisnost bolesnika, prevenciju, usmjeravanje i podučavanje u skladu s razvojem sestrinstva na polju psihijatrije - Komunikacija s bolesnicima, rodbinom važnih drugih i članovima tima za njegu i zdravlje
Jezik	Hrvatski jezik	
E-učenje		
Metode poučavanja	Predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) Participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) Aktivno-iskustvene metode	
Oblici provjere znanja (označiti)		
Vrsta predispitne obveze		Vrsta ispita

kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	Ostalo	pismeni	usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni					
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje/praktični ispit		-	140	4,7		20%					
Predrok/Pismeni ispit		FZSSB536-IU-1,2,3,4,5,6,7	10	0,3		80%					
Ukupno			150	5		100%					
Način izračuna konačne ocjene											
Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi. Predviđeno vrijeme trajanja nastave je ukupno 4 tjedana. Tijekom vježbi asistenti pokazuju i nadziru aktivno sudjelovanje studenata u izvođenju vježbi, također studenti samostalno izvode pojedine vježbe. Praktične vježbe su obavezne 100% kako za redovite tako i izvanredne studente. Student je obavezan pohađati vježbe redovito prema izrađenom rasporedu i biti aktivno uključen u njihovo izvođenje. Izmjene u rasporedu ili zamjene vježbovnih skupina nisu dozvoljene bez suglasnosti voditelja predmeta. Izostanak s vježbi dozvoljen je isključivo zbog zdravstvenih razloga što se opravdava liječničkom ispričnicom, a nadoknada vježbi je obavezna bez obzira da li se radi o opravdanom ili neopravdanom izostanku i broju sati izostanka. Nadoknada je moguća isključivo uz prethodni dogovor s voditeljem predmeta. U koliko vježbe nisu odrađene 100% planirane satnice student će biti ocijenjen ocjenom nedovoljan (1) i gubi mogućnost izlaska na završni ispit do odrade vježbi u cijelosti. Vježbe se izvode u kabinetu i Klinici za psihijatriju pod vodstvom mentora koji prati i ocjenjuje svakog studenta pojedinačno. Elementi koji se ocjenjuju su rad u timu, inicijativa i interes, pravodobnost i redovitost dolaženje na vježbe te teorijska priprema i učenje tijekom vježbi. Uvjet za izlazak na završni pismeni ispit je položen praktični dio vježbi.											
Pohađanje nastave i praktični ispit: - neredoviti dolasci = 0% ocjene - redoviti dolasci bez aktivnosti = 11% ocjene - aktivnost samo na poticaj nastavnika = 14% ocjene - samoinicijativna aktivnost = 17% ocjene - samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 20% ocjene											
Predrok/Završni pismeni ispit manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 44% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 56% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 68% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 80% ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obavezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	PSIHIJARIJA udžbenik za više zdravstvene studije. Moro LJ, Frančišković T. i sur. 2011.		x	x				x			

	Zdravstvena njega psihijatrijskih bolesnika. Avdibegović E, Sinanović O. 2013.		x			x		x			
	Nastavni tekstovi	x		x							x
Dopunska	Klarić M i sur. Rad s grupom.Sveučilište Mostaru, Mostar, 2017.	x						x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.									

Studijski program	SESTRINSTVO, FIZIOTERAPIJA, RADIOLOŠKA TEHNOLOGIJA, SANITARNO INŽENJERSTVO, PRIMALJSTVO						
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni				
Smjer	/	Modul	/				
Godina studija	3.	Semestar	6				
Naziv predmeta	RAZVIJANJE I PRIMJENA STANDARDNIH OPERATIVNIH PROCEDURA		Kod predmeta	FZSZABI647			
ECTS	1	Status	Izborni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			10	10	5	0	
Nastavnici	Dr. sc. Ivona Ljevak, docent		10	10	5	0	
Ciljevi predmeta	Upoznati studente s razvijanjem i primjenom standardnih operativnih procedura						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskog programa			
	Kreira i primjenjuje standardne operativne procedure iz područja primarne zdravstvene zaštite		FZSZABI647-1				
	Kreira i primjenjuje standardne operativne procedure iz područja sekundarne zdravstvene zaštite		FZSZABI647-2				
	Kreira i primjenjuje standardne operativne procedure iz područja tercijarne zdravstvene zaštite		FZSZABI647-3				
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
	1.		Uvod, razvijanje i sastavni elementi standardnih operativnih procedura.				
	2.		Odobrovanje, distribucija, nadzor i implementacija standardnih operativnih procedura.				
	3.		Značaj standardizacije i akreditacije, sigurnost i kvaliteta za bolnice i domove zdravlja, Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine (AKAZ).				
Jezik	Hrvatski						
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet						
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - aktivno-iskustvene metode (praktični rad)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej / referat	praktični / projektni zadatak	ostalo	Pismeni	usmeni	Praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni	
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		-	25	0,8		20%	
Predrok/praktični zadatak			5	0,2		80%	
Ukupno			30	1		100%	
Način izračuna konačne ocjene							
Pohađanje nastave: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene manje od 85% dolazaka = 11% ocjene manje od 90% dolazaka = 14% ocjene manje od 95% dolazaka = 17% ocjene od 95% do 100% dolazaka = 20% ocjene							
Predrok/praktični dio ispita manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 44% ocjene							

od 67% do 78% točnih odgovora = 56% ocjene
od 79% do 90% točnih odgovora = 68% ocjene
od 91% do 100% točnih odgovora = 80% ocjene

Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):

0 – 54% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlodobar (4)
91 – 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Izvanredni studenti su obavezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.

[illegible]

Studijski program	SESTRINSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	Sestrinstvo		
Godina studija	3	Semestar	6		
Naziv predmeta	ZDRAVSTVENA NJEGA STARIJIH OSOBA	Kod predmeta	FZSSB642		
ECTS	4	Status	obvezni		
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari
			30	75	0
Nastavnici	Dr. sc. Ivona Ljevak, docent		30		
	Ana Kvesić, viši asistent			25	
	Darija Rebac, stručnjak iz prakse			50	
Ciljevi predmeta	Upoznati studente sa specifičnim teorijskim i praktičnim vještinama, potrebama, te načelima pružanja zdravstvene njege starijim osobama s osobitim naglaskom na ulogu multidisciplinarnog gerontološkog tima.				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Opisuje osnovne pojmove iz područja gerijatrije i gerontologije		FZSSB642-IU-1	FZSSB-IU-1 FZSSB-IU-4	
	Objašnjava osnovne značajke demografskog, biološkog, psihološkog i socijalnog starenja		FZSSB642-IU-2	FZSSB-IU-7 FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-6 FZSSB-IU-11	
	Razlikuje fiziološke i patološke promjene u starijoj dobi		FZSSB642-IU-3	FZSSB-IU-1 FZSSB-IU-2 FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-8	
	Prepoznaje najčešće zdravstvene probleme starijih osoba		FZSSB642-IU-4	FZSSB-IU-1 FZSSB-IU-3 FZSSB-IU-6 FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-11	
	Provodi postupke dijagnostike, liječenja i rehabilitacije starijih osoba kao član tima		FZSSB642-IU-5	FZSSB-IU-9 FZSSB-IU-2 FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-6 FZSSB-IU-7 FZSSB-IU-8	
	Procjenjuje potrebe, planira, provodi i evaluira zdravstvenu njegu starijih osoba		FZSSB642-IU-6	FZSSB-IU-9 FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-6 FZSSB-IU-7 FZSSB-IU-8	
	Primjenjuje mjere prevencije za starije osobe		FZSSB642-IU-7	FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-6 FZSSB-IU-13	
	Uspoređuje osnovne modele skrbi za starije osobe		FZSSB642-IU-8	FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-6	
	Razvija pozitivna stajališta o starosti i starijim osobama		FZSSB642-IU-9	FZSSB-IU-6 FZSSB-IU-5	
	Prepoznaje i prevenira zanemarivanje i zlostavljanje osoba starije dobi		FZSSB642-IU-10	FZSSB-IU-3 FZSSB-IU-4 FZSSB-IU-5 FZSSB-IU-6 FZSSB-IU-11	

Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta		Tjedan / turnus		Tema			
		1 tjedan		Osnove gerijatrije i gerontologije, demografski, biološki i psihosocijalni aspekti starenja, fiziološke i patološke promjene u procesu starenja, osnovne karakteristike medicine starije dobi, primarna, sekundarna i tercijarna prevencije za starije, pomoć pri zadovoljavanju osnovnih ljudskih potreba. multimorbidnost u osoba starije dobi, geroprofilaksa.			
		2. tjedan		Prehrana starijih osoba, proces zdravstvene njege gerijatrijskih bolesnika, komunikacija sa starijim osobama, organizacijski modeli skrbi za starije, stajališta i predrasude o starosti i starijim osobama uspješno starenje i kvaliteta života starijih osoba, zanemarivanje i zlostavljanje u starijoj dobi, specifičnosti kože osoba starije dobi i ispravna skrb, te mjere prevencije pada.			
		3-5 tjedan		Vježbe iz kolegija Zdravstvena njega starijih osoba se izvode u socijalnim ustanovama, a tijekom vježbi studenti su dužni teorijsko znanje primijeniti i izvoditi ga praktično. Vježbe se sastoje od: pomoći pri zadovoljavanju osnovnih ljudskih potreba, komunikaciji sa starijim osobama, procijeni potreba, plana, provođenja i vrednovanja zdravstvene njege, te provođenja mjera prevencije.			
Jezik		Hrvatski jezik					
E-učenje							
Metode poučavanja		-predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - vježbe					
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski i rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	Ostalo	<u>pismeni</u>	<u>usmeni</u>	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		FZSSB642-IU-1,2,3,4,5,6,7,8,9,10	105	3,5	55%		
Predrok/Usmeni ispit		FZSSB642-IU-1,2,3,4,5,6,7,8,9,10	15	0,5	45%		
Ukupno			120	4	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Pohađanje nastave: - neredoviti dolasci = 0% ocjene - redoviti dolasci bez aktivnosti = 30,25% ocjene - aktivnost samo na poticaj nastavnika = 38,5% ocjene - samoinicijativna aktivnost = 46,75% ocjene - samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 55% ocjene							
Predrok/Završni usmeni ispit ispit manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 24,75% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 31,5% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 38,25% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 45% ocjene							
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente							

(ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastit o	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjig a	članak	skript a	ost.
Obvezna	Medicinska gerontologija u kliničkoj praksi, Ž. Šantić i sur., Sveučilište u Mostaru, Medicinski fakultet, 2015.			x				x			
	Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege, Centar za gerontologiju Zavoda za javno zdravstvo Andrija Štampar, Zagreb, 2011.			x				x			
	Duraković, Z. i sur. Gerijatrija – medicina starije dobi. Poslovne informacije, Zagreb, 2007.			x				x			
	Sajko, M. Zdravstvena njega osoba oboljelih od demencije, Sveučilište Sjever, Koprivnica, 2020.			x				x			
	Sedić, B., Zdravstvena njega gerijatrijskih bolesnika, nastavni tekstovi, Zdravstveno veleučilište, Zagreb, 2007.			x				x			
	Dombović N, Neuberg M. Obitelj u palijativnoj skrbi. Varaždin: Sveučilište Sjever; 2025.			x				x			
Dopunska	Schaie, K. W. i Willis, S. L.: Psihologija odrasle dobi i starenja, Naklada Slap, Jastrebarsko (2001.), (odabrana poglavlja).			x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi. Predviđeno vrijeme trajanja nastave je ukupno 5 tjedana. Tijekom vježbi asistenti pokazuju i nadziru aktivno sudjelovanje studenata u izvođenju vježbi, kao i samostalno izvođenje pojedinih vježbi. Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti, student stječe 4 ECTS boda. Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

